

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 44/2018)

София, 7 ноември 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 01.11.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 01.11.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

Според оперативните данни към 1 ноември 2018 г., при 99,9% реколтирани площи, продукцията от маслодаен слънчоглед надхвърля с 2,5% отчетената по същото време на 2017 г. При царевицата за зърно се отчита по-значителен ръст на производството на годишна база - с 33,2%, основно в резултат от повишение на средния добив от декар.

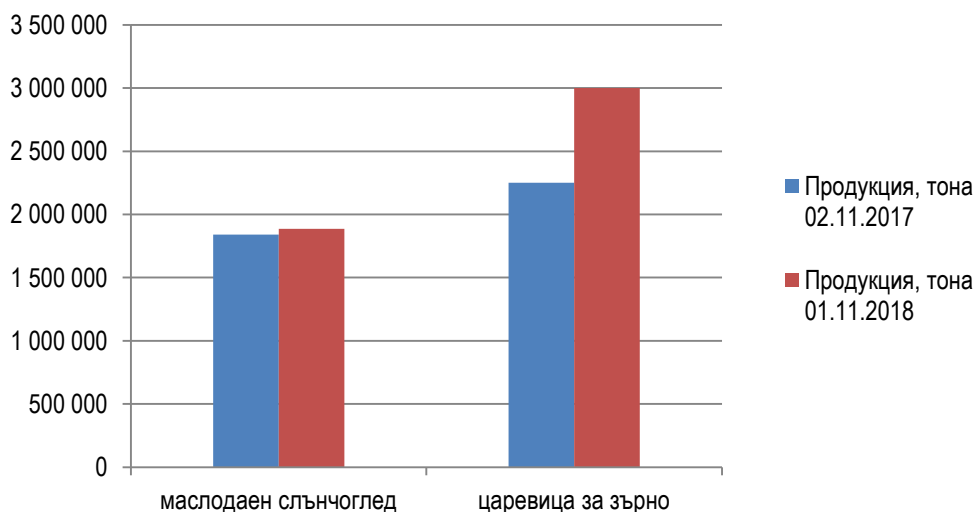
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 01.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	01.11.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 349 986	7 344 649	99,9%	1 886 608	257	-9,3%	-9,0%	2,5%	12,7%
царевица за зърно	4 101 034	3 972 542	96,9%	3 000 293	755	-1,9%	2,9%	33,2%	29,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 01.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Реколта от пролетници

Последните оперативни данни сочат ръст на продукцията от пълпеша, домати, силажна царевица и ориз с между 3,4% и 80,2% спрямо година по-рано. Това се дължи на увеличение както на реколтираните площи към момента, така и на средния добив (с изключение на пълпешите).

Към 1 ноември 2018 г. продукцията от тютюн тип „Ориенталски“ е с 29,8% над нивото отпреди една година (при 100% реколтирани площи), докато при тютюните тип „Бърлей“ и „Вирджиния“ се отчита намаление, респективно с 26,7% и 63,8%.

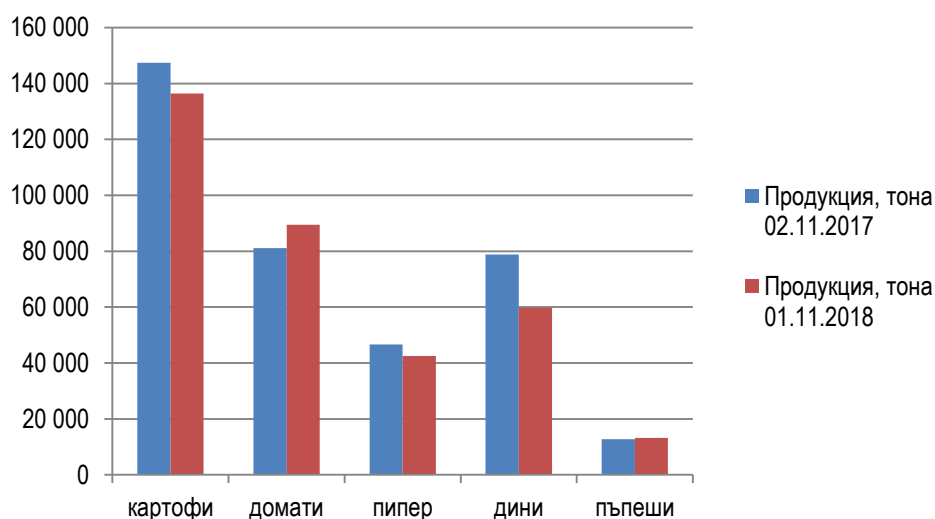
Производството на останалите наблюдавани пролетници е от 7,4% (картофи) до 74,8% (градински грах) по-ниско от миналогодишното, поради свиване на площите и/или понижение на добивите от декар.

Реколта от пролетници към 01.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

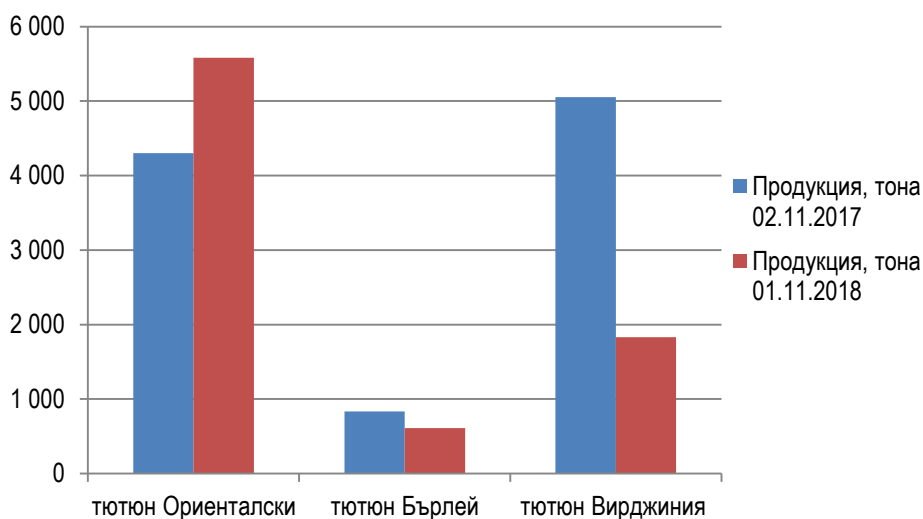
	01.11.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	103 962	101 422	136 377	1 345	-10,3%	-3,6%	-7,4%	-4,0%
домати	38 799	38 792	89 495	2 307	4,2%	8,0%	10,4%	2,3%
пипер	27 878	26 950	42 548	1 579	-7,9%	-10,2%	-8,8%	1,5%
дини	35 059	34 429	59 791	1 737	-5,2%	-6,6%	-24,1%	-18,7%
пълеша	16 056	15 867	13 178	831	16,5%	15,4%	3,4%	-10,4%
фасул	25 823	25 445	3 374	133	-38,5%	-37,4%	-43,9%	-10,1%
градински грах	14 171	11 337	2 471	218	-53,3%	-56,2%	-74,8%	-42,5%
леща	36 023	33 811	3 318	98	-11,3%	-10,0%	-31,9%	-24,6%
соя	24 860	24 832	5 206	210	-78,4%	-77,8%	-69,7%	36,4%
ориз	101 700	70 700	45 378	642	5,8%	67,1%	80,2%	7,9%
овес	73 714	68 751	14 986	218	-33,8%	-20,1%	-28,7%	-10,7%
сорго	21 213	13 585	3 435	253	-17,8%	-42,6%	-42,4%	0,4%
шарен слънчоглед	36 605	36 605	8 118	222	-38,2%	-34,3%	-22,6%	18,1%
царевица силажна	179 156	174 609	419 550	2 403	0,9%	5,8%	21,0%	14,5%
пролетен ечемик	28 489	28 489	8 464	297	-38,1%	-17,9%	-35,5%	-21,4%
фуражен грах	309 121	262 884	42 314	161	0,0%	-13,7%	-55,8%	-48,7%
памук	28 956	12 478	848	68	-7,7%	-3,6%	-30,8%	-28,4%
лен	300	300	30	100	-71,7%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 271	33 271	5 582	168	5,4%	5,4%	29,8%	23,5%
тютюн Бърлей	3 888	3 886	612	157	-38,6%	-38,5%	-26,7%	18,9%
тютюн Вирджиния	25 383	18 339	1 832	100	-27,7%	-40,6%	-63,8%	-39,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 01.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

**Производството от основни сортове тютюн към 01.11.2018 г., сравнено със същия
период на 2017 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

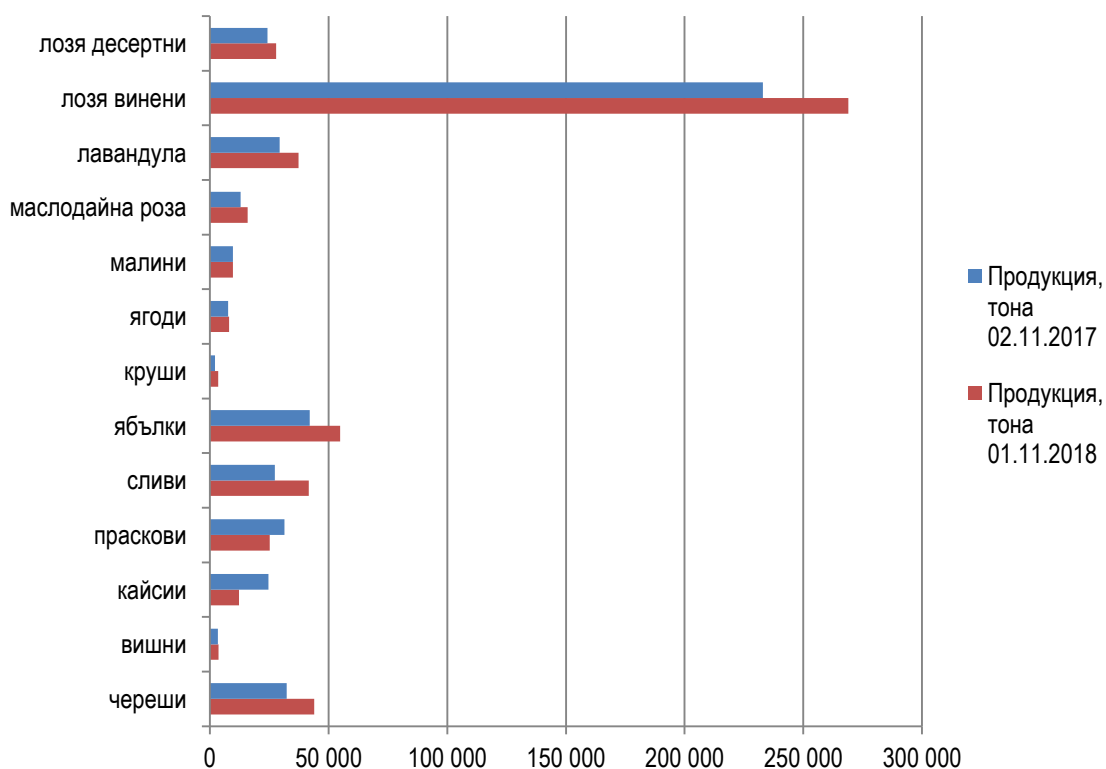
Като цяло, към началото на м. ноември 2018 г. производството от трайни насаждения и етерично-маслени култури нараства спрямо аналогичния период на 2017 г., като при повечето наблюдавани култури се отчита увеличение на реколтираните площи. Значителен ръст на годишна база отбелязва производството на круши, сливи, череши и ябълки (с между 30,6% и 66,2%), при които е налице съществено повишение и на средните добиви. По-високата продуктивност на декар води до увеличение на произведеното винено и десертно грозде с по около 15%. Намаление на годишна база се отчита единствено при производството от праскови и кайсии, съответно с 19,5% и 50,5%.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 01.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	01.11.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	79 998	43 944	549	10,3%	14,5%	35,7%	18,6%
вишна	13 308	11 818	3 624	307	-4,2%	4,1%	10,1%	5,9%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,8%	-50,5%	-41,9%
праскови	42 114	38 521	25 222	655	5,2%	-0,5%	-19,5%	-19,0%
сливи	69 598	62 181	41 642	670	8,2%	11,7%	52,1%	36,2%
ябълки	50 180	47 498	54 841	1 155	5,3%	17,6%	30,6%	11,1%
круши	5 492	5 130	3 473	677	21,6%	31,3%	66,2%	26,5%
ягоди	10 373	9 956	8 079	811	3,8%	6,1%	5,7%	-0,4%
малини	23 906	22 046	9 714	441	9,0%	9,1%	0,4%	-7,9%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	99 772	37 345	374	31,3%	28,0%	27,3%	-0,5%
лозя винени	468 905	451 468	268 934	596	-4,7%	-3,5%	15,4%	19,7%
лозя десертни	47 330	45 363	27 816	613	-4,6%	-0,5%	14,6%	15,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 01.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Есенна кампания

Към 01.11.2018 г. е извършена предсеитбена подготовка на 12 743 768 дка с есенници, а дълбока оран - на 5 376 024 дка, при респективно 12 933 487 дка и 5 877 548 дка по същото време на 2017 г.

Към момента засетите площи с пшеница и ечемик са малко над миналогодишните - с около 2%. Сеитбата на останалите три наблюдавани култури изостава с между 6,3% и 12,6%, най-значително при тритикалето.

Засети площи с есенници към 01.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	02.11.2017	01.11.2018	Изменение
пшеница	9 382 442	9 557 015	1,9%
ечемик	901 226	916 858	1,7%
маслодайна рапица	1 637 351	1 534 491	-6,3%
ръж	36 532	32 214	-11,8%
тритикале	89 763	78 427	-12,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

Общият износ на пшеница през Пристанище Варна¹ за периода от началото на пазарната 2018/19 година до момента възлиза на 1 085,3 хил. тона (в т. ч. 37,4 хил. тона през последната седмица), което е с 20,1% под нивото, отчетено по същото време на миналия сезон. При експорта на ечемик и рапица през порта също е налице намаление на годишна база – съответно с 84,3% и 21,7%, като през последната седмица не са преминавали товари с двете култури.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 04.11.2017	02.07. – 04.11.2018	Изменение
пшеница	1 358 028	1 085 323	-20,1%
ечемик	86 684	13 625	-84,3%
рапица	153 397	120 053	-21,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През изминалата седмица през Пристанище Варна са изнесени 32,4 хил. тона царевица, в резултат от което общият износ от началото на настоящия пазарен сезон изпреварва с 1,5% миналогодишния. От началото на 2018/19 година до 04.11.2018 г. през порта не е реализиран износ на слънчоглед, при отчетени 84,3 хил. тона година по-рано.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 04.11.2017	03.09. – 04.11.2018	Изменение
царевица	236 423	240 042	1,5%
слънчоглед	84 272	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2018 от пристанището в Бургас.

През периода м. юли – м. октомври 2018 г. не е осъществяван внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. август 2018 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 31 октомври 2018 г. се отчита леко понижение на средната изкупна цена на хлебната пшеница на седмична база с 0,3% и същевременно поскъпване на фуражната пшеница и ечемика, респективно с 0,3% и 16,8%. Средните изкупни цени на царевицата и слънчогледа остават непроменени. През последната седмица не е отчетено изкупуване на рапица.

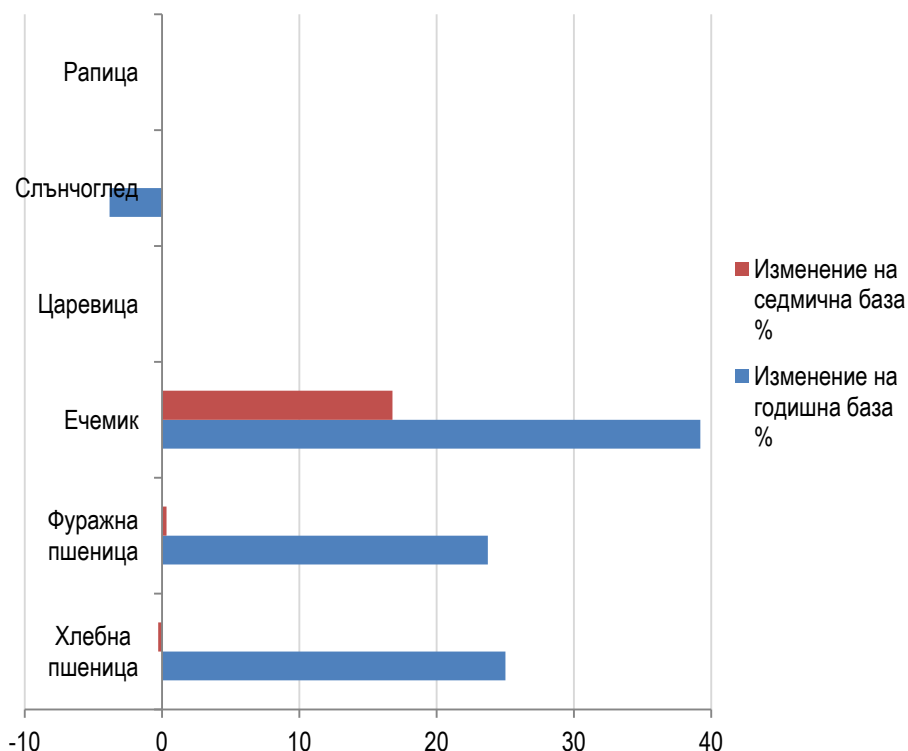
Средно за страната, изкупните цени на пшеницата (хлебна и фуражна) и ечемика са с между 25% и 39,2% по-високи в сравнение със същия период на миналата година, като най-значителен ръст е налице при ечемика. Същевременно, слънчогледът поевтинява с 3,8%, а изкупната цена на царевицата е без промяна на годишна база.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 31.10.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

	01.11.2017	24.10.2018	31.10.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	272	341	340	25,0	-0,3
фуражна пшеница	257	317	318	23,7	0,3
ечемик	250	298	348	39,2	16,8
царевица	258	258	258	0,0	0,0
слънчоглед	549	528	528	-3,8	0,0
рапица	683	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 31.10.2018 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 2 ноември 2018 г. средните цени на едро на картофи, червен пипер, домати (оранжерийни и внос) и ябълки се понижават с между 1,6% и 14,9% спрямо предходната седмица. Сред наблюдаваните основни плодове и зеленчуци, поскъпване се отчита единствено при десертното грозде - с 9%.

Към този момент оранжерийните домати, червеният пипер и картофите се търгуват на цени, с между 3,3% и 37,8% над нивата отпреди една година, като най-значителен ръст е налице при картофите. Същевременно, ябълките поевтиняват с 29,3%, а десертното

грозде - с 12,8%.

Средната цена на едро на зеления пипер е без промяна както на седмична, така и на годишна база.

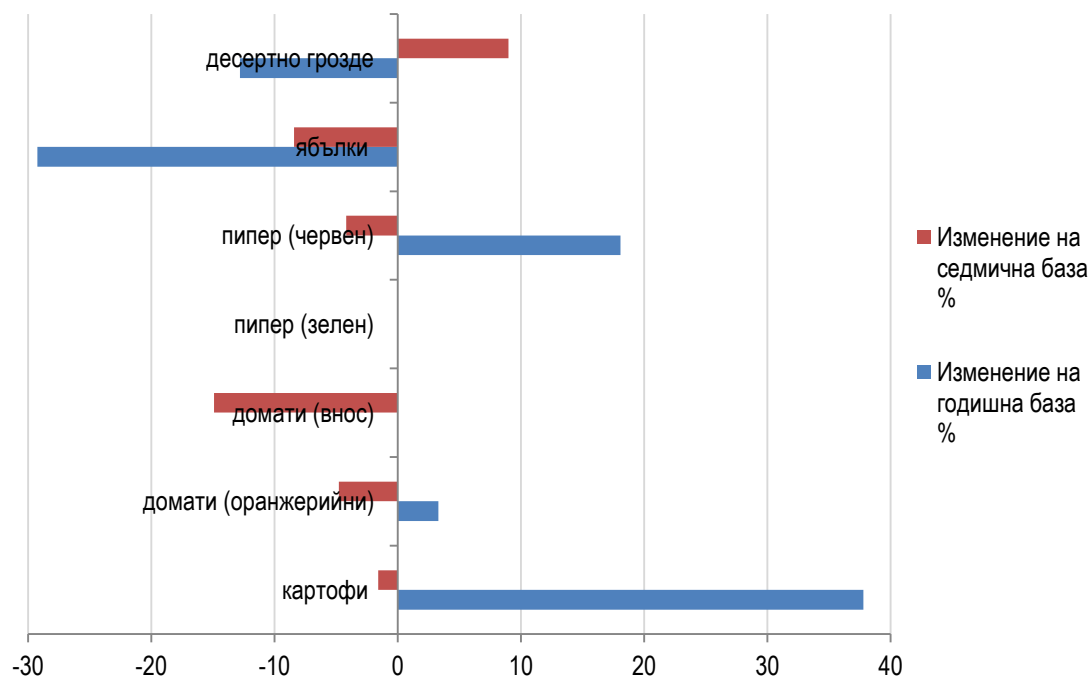
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 02.11.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

	03.11.2017	26.10.2018	02.11.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,45	0,63	0,62	37,8	-1,6
домати (оранжерийни)	2,12	2,30	2,19	3,3	-4,8
домати (открити площи)	1,50	*	*	-	-
домати (внос)	*	1,61	1,37	-	-14,9
пипер (зелен)	1,20	1,20	1,20	0,0	0,0
пипер (червен)	1,55	1,91	1,83	18,1	-4,2
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
ябълки	1,23	0,95	0,87	-29,3	-8,4
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,95	1,56	1,70	-12,8	9,0

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 02.11.2018 г.

5 Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1500	100.00%	195	130
Бургас	285605	0	285205	99.86%	61821	217
Варна	414773	0	414773	100.00%	112557	271
Велико Търново	433712	0	433712	100.00%	113489	262
Видин	355945	0	355645	99.92%	92328.4	260
Враца	418730	115	418615	100.00%	111334	266
Габрово	29300	0	29300	100.00%	7973	272
Добрич	724168	0	724168	100.00%	217822	301
Кърджали	2550	0	2550	100.00%	394	155
Кюстендил	20586	0	20586	100.00%	5137.8	250
Ловеч	132947	0	132947	100.00%	32372	243
Монтана	414961	0	414961	100.00%	105261	254
Пазарджик	64810	0	64810	100.00%	18117	280
Перник	76190	0	76190	100.00%	15919	209
Плевен	639468	0	637631.1	99.71%	177027.4	278
Пловдив	268140	0	268140	100.00%	62701.6	234
Разград	274990	0	274990	100.00%	71769.5	261
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	371489	100.00%	103641	279
Сливен	210600	0	210600	100.00%	38147	181
Смолян		0				
София-град	37697	0	37697	100.00%	8868	235
София	75586	0	75586	100.00%	15084.5	200
Стара Загора	445579	10152.8	435426.2	100.00%	92720.47	213
Търговище	250125	0	250125	100.00%	59970	240
Хасково	354052	0	351472	99.27%	89017.25	253
Шумен	364310	0	364310	100.00%	91824	252
Ямбол	300344	32.5	300091.5	99.93%	71848.5	239
ОБЩО	7360589	10603	7344649	99.93%	1886608.0	257

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0	5135	76.24%	2021.7	394
Бургас	18154	0	15754	86.78%	8765.28	556
Варна	125237	0	121977	97.40%	82359	675
Велико Търново	400440	0	378633	94.55%	294380	777
Видин	71065	0	70185	98.76%	45316	646
Враца	335390	0	331900	98.96%	267669	806
Габрово	20910	0	18810	89.96%	12226	650
Добрич	1014770	0	1006970	99.23%	821337.5	816
Кърджали	830	0	830	100.00%	293	353
Кюстендил	4640	0	4640	100.00%	1250	269
Ловеч	105510	212	85810	81.49%	61595	718
Монтана	194760	0	194760	100.00%	152140	781
Пазарджик	22360	0	15420	68.96%	11402	739
Перник	7902	0	7122	90.13%	2496	350
Плевен	628084	0	594153	94.60%	459286	773
Пловдив	46300	0	40040	86.48%	31292	782
Разград	157965	0	157965	100.00%	109865	696
Русе	268080	0	267720	99.87%	223986.17	837
Силистра	285715	469.1	285245.9	100.00%	175417.6	615
Сливен	28600	0	28600	100.00%	17679	618
Смолян	573	0	573	100.00%	128.55	224
София-град	32470	0	32470	100.00%	26805	826
София	13653	0	5285	38.71%	1839.5	348
Стара Загора	36071	203.2	35867.8	100.00%	21387.98	596
Търговище	93573	0	93573	100.00%	57825	618
Хасково	11465	0	11465	100.00%	10647	929
Шумен	161286	0	152332.8	94.45%	95899	630
Ямбол	9380	0	9305	99.20%	4984.85	536
ОБЩО	4101918	884	3972542	96.87%	3000293.1	755

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	22350				
Бургас	958640	170390	213290	104890	281400
Варна	660536	446111	319893	180385	377240
Велико Търново	704365	362900	403700	291400	281290
Видин	457500	417000	417000	417000	1200
Враца	632507	318607	318607	244440	302027
Габрово	54600	0	0	0	0
Добрич	1473932	591700	692950	156000	1187640
Кърджали	5930				3330
Кюстендил	43890	2660	2660	2660	34040
Ловеч	252650	99320	101520	4120	80100
Монтана	474600	94000	461400		139600
Пазарджик	135250	5300	5300	4900	42100
Перник	135850	19150	19150	17650	48050
Плевен	975136	757428	757428	757428	347000
Пловдив	553340	107490	162290	101190	139400
Разград	650130	145000	443000	57000	124870
Русе	728552	442291	579196	233543	334469
Силистра	553597	553597	553597	553597	489000
Сливен	463300	93200	173500	56500	277450
Смолян					
София-град					
София	11390				
Стара Загора	662062	180900	118220	40000	235544
Търговище	422100	24500	379000	13150	26700
Хасково	501870	52900	199900	52900	163860
Шумен	582487	415165	426865	203165	225782
Ямбол	627204		627204		233932
ОБЩО	12 743 768	5 299 609	7 375 670	3 491 918	5 376 024

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	3880	120	300	650	2400
Бургас	594030	103450	920	3750	233090
Варна	491512	60760		904	65391
Велико Търново	545319	59592	140	243	83676
Видин	380940	21060		940	30545
Враца	527569	12993		550	38765
Габрово	37510	6920	25	600	7720
Добрич	1262020	18450		3230	189446
Кърджали	5010	770	50		
Кюстендил	21245	3450	300	3360	5968
Ловеч	172187	18499		400	25180
Монтана	377489	17592		1910	54459
Пазарджик	89080	12630	4650	8920	14510
Перник	108650	6520	100		11800
Плевен	632447	107181	1800	300	65530
Пловдив	415590	25570	10915	29730	52400
Разград	465638	42221		600	119090
Русе	585023	38677	74	240	91774
Силистра	397300	37800		1500	67997
Сливен	364300	60800	320	6400	27200
Смолян					
София-град					
София	6100	1800			3490
Стара Загора	434010	62435	11450	4100	91802
Търговище	332200	36350	400	90	49100
Хасково	382130	56350	500	5350	43430
Шумен	430272	58793	270	3460	75878
Ямбол	495564	46075		1200	83850
ОБЩО	9 557 015	916 858	32 214	78 427	1 534 491